

CHRISTIAN ROSENKREUTZ

jeho dosavadní inkarnace a budoucí poslání

Abychom si ozřejmili, kdo je Christian Rosenkreutz a jaké má poslání ve vývoji lidstva, podívejme se nejprve na ústřední bod jeho inkarnační linie, na rok 1250, a potom se vydejme po proudu i proti proudu času a nahlédněme do jeho dalších vtělení.

Pro polovinu 13. století je příznačné „duchovní zatmění“ (Rudolf Steiner), kdy už ani zasvěcení neměli přístup k duchovním světům. Spojení mezi duchovním světem a lidmi se přerušilo a lidstvo dosáhlo „dna duchovního života“. A tehdy přichází mohutný impuls, který znamená počátek nové kultury. Pokusme se udělat si bližší představu o tomto zlomu. V přednášce z 31 prosince 1910 Rudolf Steiner posluchače vyzývá, aby si představili opak velké atlantské katastrofy, katastrofy, při níž zanikl celý

světadíl - rok 1250 je totiž právě takovým opakem. Jak si představit takový opak? Při atlantské katastrofě se od základů otřásá země a celá po tisíciletí budovaná civilizace mizí ve vlnách oceánu a klesá na jeho dno. A nyní dejme této obrovské destrukci „opačné znaménko“ - představme si impuls stejné síly, který však bude znamenat nikoli zánik, nýbrž vznik civilizace a kultury. Tak jako při oné katastrofě zaniklo to, co bylo tisíce let budováno, vzniká v roce 1250 něco, co se bude další tisíce let rozvíjet

a růst. Co to ale je? V čem spočíval tento impuls?

V uvedené přednášce Rudolf Steiner jmenuje scholastiku - říká, že tento rok „byl výchozím bodem dnes jen nedostatečně oceňované scholastiky“. Tomáš Akvinský odchází spolu se svým učitelem Albertem Maghem v roce 1248 z Paříže do Kolína nad Rýnem, v roce 1252 se vrací do Paříže; rok 1250 tvoří střed jeho devětačtyřicetiletého života. Scholastikové myšlenkově uchopili Kristovo mystérium. To je jeden proud. V přednášce z 27. září 1911 líčí Rudolf Steiner událost, z níž vzešel druhý proud: zasvěcení budoucího Christiana Rosenkretze právě v tomto roce. Můžeme si představit tuto jedinečnou událost jako jádro celého impulsu a kolem tohoto jádra proud scholastiky: z těchto dvou proudů pak zvolna povstává ona nová kultura, jež se bude rozvíjet v dalších tisíciletích, kultura prochnutá Kristem.

V tomto čase duchovního zatmění vytváří „dvanáct vynikajících individualit“, reprezentujících celou atlantskou i poatlantskou moudrost, společné kolegium, které má zásadně napomoci pokroku lidstva. Do svého středu vezmou třináctého: výjimečného chlapce, jehož vychovávají a vzdělávají v odloučení od světa. Chlapcovy duchovní síly nesmírně narůstají, ovšem jeho fyzické síly se vytrácejí; nakonec hoch přestane přijímat potravu a jeho tělo zprůzrační. Dvanáct mudrů jej obstoupí a v krátkých formulích mu předá celou svou moudrost. Jinoch ve svém zvláštním stavu duchovně prožije éterného Krista, tak jako kdysi Pavel u Damašku. Takto připraven záhy umírá, aby se ve 14. století narodil znovu, tentokrát již se jménem Christian Rosenkretz.

O této inkarnaci, trvající od roku 1378 do roku 1484, tedy 106 let, se lidstvo dozvídá ze tří rosikruciánských manifestů zveřejněných začátkem 17. století. V roce 1614 vychází *Fama Fratemitatis Rosae Crucis* neboli *Zvěst bratrstva Kříže s růžemi*, o rok později *Confessio Fratemitatis (Vyznání bratrstva)* a ještě o rok později *Chymická svatba Christiana Rosenkretze anno 1459*; manifesty byly ovšem sepsány již dříve, *Chymická svatba* jako první patrně v roce 1603, a kolovaly nejprve v opisech. Traktáty nám přibližují život Christiana Rosenkretze: V pěti letech je dán na vychování do kláštera, jako jinoch (podle *Fámy* ani ne šestnáctiletý, R. Steiner naopak uvádí že mu bylo osmadvacet let) se dostává do Damašku, kde prožívá „slabost těla“, přičemž - jak vysvětluje Rudolf Steiner - prožívá fyzicky to, co v minulé inkarnaci prožil duchovně, totiž setkání s éterným Kristem. Poté cestuje do Damkaru (v dnešním Jemenu), někdejšího působiště královny ze Sáby, kde se mu dostává zvláštního sociálního impulsu, dále do Egypta, do Fezu, jehož mudrci vynikali v poznání magie, a přes Španělsko se vrací do Německa, aby zde založil řád či bratrstvo Kříže s růžemi: vyhledává tři bratry a poté čtyři další, takže bratrstvo čítá jej jako otce a sedm dalších bratří.

V roce 1459 prochází zvláštním zasvěcením, obrazně popisovaným v *Chymické svatbě*; iniciaci provedl Mánes neboli Máni a spočívala „v pravém poznání funkce zla“. Když Christian Rosenkretz zemře, je bratry uložen do krypty, nicméně - toto místo ve *Farně* je nejasné - bratři pak již nevědí, kde krypta je a teprve 120 let po otcově smrti (tj. v roce 1604) ji nalézají a v ní neporušené otcovo tělo.

Ač Rudolf Steiner uvádí, že Christian Rosenkreutz byl od 14. století „znovu a znovu inkarnován“, známe již jen jednu jeho inkarnaci, to v 18. století, kdy působil jako hrabě Saint Germain. O něm kolují mnohé zkratky, je však obtížné posoudit, co z toho je pravda a co se skutečně váže k němu, neboť jednak on používal několik desítek krycích jmen, jednak zase různé krycí osoby vystupovaly pod jeho jménem. Narodil se patrně v Topoľčiankach v roce 1696 jako syn sedmihradského knížete Františka (či Ference) Rákocziho, byl vychován u toskánského vévody Giana Gastona Medicejského a pohyboval se mezi evropskými panovnickými dvory, pověřován různými tajnými misemi. Na francouzském dvoře varoval před revolucí, leč nebylo mu dopřáno sluchu. Věnoval se ale také laboratorním výzkumům, zřejmě se zaměřením na barvy. Ve společnosti překvapoval mimo jiné tím, že nejevil známky J.u nutí, dožil se nejspíš opět velmi vysokého věku a jeho fyzický konec je nejasný.

Vypravme se nyní po stopách této individuality od výchozího roku 1250 proti proudu času. O předchozích inkarnacích, k nimž došlo v průběhu našeho letopočtu, Rudolf Steiner líl a, že šlo vždy o velmi zbožného člověka vroucně se modlícího k Bohu, který se „Bohu oddaným životem připravoval na své poslání můžeme si představit, že i tehdy žil v odloučení od světa, nejspíše v kláštrech. Pak se dostáváme do doby působení Krista v těle Ježíše Nazaretského a budoucího Christiana Rosenkreutze nalézáme jako Lazara, jenž zdánlivě mrtvý, byl Kristem vzkříšen, v skutečnosti tedy zasvěcen tak, jak se zasvě- i ovalov mystériích starověku: adept zasvěcení, mysta, prošel nejprve dlouhým výcvikem,

při němž si vytvořil příslušné orgány v astrálním těle, načež jej mystagog uvedl do „chrámového spánku“, při němž došlo k částečnému oddělení éterického těla od fyzického, tak aby se nově vytvořené orgány astrálního těla mohly vtisknout do těla éterického. Poté mystagog mystu, který se nacházel ve stavu blízkém smrti, vzkřísil a mysta se stal novým člověkem - a obvykle také dostal nové jméno. Lazar se tak stal Janem, učedníkem, „jehož Pán miloval“, což neznamenovalo nic jiného, než že jej Pán, tedy Ježíš Kristus zaslavil. Lazar-Jan se tak stal prvním člověkem zasvěceným přímo Ježíšem Kristem, prvním křesťanským zasvěcencem. A zasvěcení se poprvé v dějinách událo veřejně, nikoli v nejhlubším skrytu mystérií jako dosud.

V ještě dřívější inkarnaci poznáváme tuto individualitu jako Chírama, stavitele Šalomounova chrámu. Šalomoun sám jakožto potomek Ábelův se vyznačoval obsáhlou moudrostí, kterou se rozhodl vtělit do stavby chrámu jakožto příbytku Jahvova, postrádal však praktické schopnosti, aby takovou stavbu dokázal usku tečnit. K tomu potřeboval potomka Kainova, Chírama, který dovedl zpracovávat látky země. Chíram, jehož si vyvolila za muže královna ze Sáby, byť původně přišla do Jeruzaléma, aby se stala ženou Šalomounovou, se v této inkarnaci dostal podle slov Rudolfa Steinera „až na hranici iniciace“, k jeho skutečnému zasvěcení však nedošlo; to mohl provést až Ježíš Kristus sám.

Před námi se tedy odvíjí inkarnační sled této individuality v následující podobě:

Chíram -> Lazar-Jan -> zbožný muž -> mladík zasvěcený r. 1250 -> Christian Rosenkreutz -> Saint Germain

Prvním velkým mezníkem v jejím vývoji je zaslíbení Ježíšem Kristem, vlastním uzlovým bodem je pak rok 1250, kdy je zaslíbena kolegiem dvanácti velemoudrých a prožívá éterného Krista. Tato inkarnace je velmi krátká, naopak jako Lazar-Jan se dožívá vysokého věku, kdy píše Zjevení neboli Apokalypsu, a stejně tak v inkarnacích jakožto Ch. Rosen-reutz a Saint Germain. Jako se v inkarnaci Chirama vyzná v práci s kamenem a kovy, věnuje se v inkarnaci Saint Germaina práci s barvami a alchymickým výzkumům.

Vidíme, že tato individualita, která se inkarnuje „znovu a znovu“, údajně každých sto let, respektive v každém století, miluje Zemi a její látky, miluje lidstvo a miluje Krista. Dále vidíme, že prošla řadou stupňů postupného zaslíbení a že její dosavadní nám známé inkarnace byly zároveň přípravou: že se s každým životem stupňují její schopnosti k tomu, aby mohla v budoucnu splnit své poslání. Jaké to je poslání?

Abychom si mohli odpovědět na tuto otázku, musíme se vrátit k původnímu obrazu: na jedné straně velká katastrofa, při níž zaniká atlantská civilizace, a na druhé straně „mohutný impulz“, „uzlový bod dějin“ v roce 1250, při němž se začíná rodit nová, Kristem prodchnutá civilizace a kultura; nesmírná katastrofa - a její opak. Na přelomu věků je Christian Rosenkreutz zaslíben Ježíšem Kristem; v polovině 13. století přijímá veškerou moudrost světa a duchovně prožívá éterného Krista; na přelomu 14. a 15. století jej prožívá znovu, tentokrát fyzicky a posléze, po návratu do Evropy, zakládá řád Kříže s růžemi, jehož úkolem je šířit pravý Kristův impulz mezi lidmi; v polovině 15. století, při „chymické svatbě“, jej Mánes

zasvěcuje do tajemství zla. V 18. století jako hrabě Saint Germain zřejmě vkládá impulzy pravého křesťanství do jednotlivých panovnických dvorů Evropy. To vše stále jako příprava na utváření budoucí Kristem prostoupené společnosti.

Kristus individualizuje - na rozdíl od Ahrimana a Lucifera. Tato společnost bude bratrstvím spolupracujících lidských individualit. Jakékoli impulzy k uniformitě, unifikaci, jakékoli vynucování kolektivismu jsou od jiných duchů než od Krista. Rudolf Steiner říká, že toto budoucí křesťanství, jehož budování je úkolem rosikrucianů, bude syntézou všech náboženství. Není to vyvyšování křesťanství nad jiná náboženství?, mohl by si někdo pomyslet, není to blud křesťanů? Můžeme si to myslet, pokud si budoucí křesťanství představujeme jako pokračování církevního křesťanství prvních dvou tisíciletí. Tak tomu však nebude. Nepůjde v něm o zvyvání Krista, nýbrž o praktické uplatňování jeho impulzu, jeho síly v životě, nejen osobním, ale především společenském, bez ohledu na konfesi; a tímto impulzem, touto silou není nic jiného než láska.

Christian Rosenkreutz však nejenže inspiruje lidi k činům lásky, ale hledá také pomocníky, členy bratrstva Kříže s růžemi, bratrstva Kristova. Ti, kdo se cítí přitahováni jeho jménem, jeho osobou, kdo se při pouhém vyslovení jeho jména zachvějí neznámým očekáváním, to jsou ti, které povolává za své bratry. Vyslyší-li jeho volání, budou stát v budoucnu po jeho boku při budování Kristem prodchnuté lidské společnosti. Dokonce, jak zdůrazňuje Rudolf Steiner, může mít jeho povolávání takovou podobu, že člověk je jeho hlasem zadržán, aby nešel tam, kde by přišel o život.

Je mu takto darován život, aby se stal členem jeho bratrstva.

Rudolf Steiner na rosikruciánský proud vědomě navázal. Když hledal kruh dostatečně vnímavých lidí, našel theosofy, o svém učení a působení však mluvil jako o „rosikruciánské theosofii“; rosikruciánské průpovědi

11 *Deo nascimur (EDN)*

In (hrísto morimur (ICM)

Pr II Spiritám Sanctum reviviscimus (PSSR)

pro něj vždy byly nesmírně důležitým východiskem a lze říci, že v jistém smyslu právě o ně opřel

kteří se tenkrát v roce 1250 takřka dotkly: rosikruciánství, jež se právě zrodilo, a scholastiku, která tehdy kulminovala a kterou ve svém vtělení Tomáše Akvinského přivedl na samý vrchol.

Za „nejhlubší cíl rosikruciánství“ označil Rudolf Steiner odhalení vlastního smyslu Země, a to v plné moudrosti, kráse a konání, přičemž tento smysl Země spočívá „v poznání a uskutečnění intencí živoucího Krista“. Toto poznání intencí živoucího Krista a jejich uskutečnění je úkolem a posláním Christiana Rosenkreutze a jeho pomocníků, kteří se cítí být součástí bratrstva kříže s růžemi. To je jádrem oné budoucí kultury, jejímž je Christian Rosenkreutz iniciátorem.

v příštím čísle časopisu navážeme na tento text článkem Radomila Hradila *Byl Rembrandt vtělením Christiana Rosenkreutze?*“.

Poznámky:

1/ Viz přednášku R. Steinera z Neuchátelu 27. září 1911, in: *Dos esoterische Christentum und die geistige I ulil tting der Menschheit*, GA 130, str. 57nn; česky byla přednáška publikována v knize Radomil Hradil (ed.):

A lise Christiana Rosenkreutze a dějinné poslání rosikruciánství, Fabula 2016, str. 44nn; přednáška je uli lčna v tomto čísle Anthroposofie, str. 8.

1/ Přednáška je součástí svazku *Okkulte Geschichte. Esoterische Betrachtungen karmischer /usammenhänge von Personallichkeiten und Ereignissen der Weltgeschichte*, GA 126; česky: *Okultní dějiny*.

I sutěmi úvahy o karmických souvislostech osobností o událostí světových dějin, Franesa 2019, str. 91

1/ Viz poznámku č. 1.

*/ Viz např. české vydání Johann Valentin Andreae: *Chymická svatba Christiana Rosenkreutze roku 1459*, li iltazar 1992, zahrnující také komentář Rudolfa Steinera; přeložil Jan Dostal.

1/ Rudolf Steiner v tzv. Barrském dokumentu, září 1907, in: *Rudolf Steiner - Marie Steiner-von Sivers: Uuifwechsel und Dokumente 1901-1925*, GA 262, str. 23n; viz též knihu *Mise Christiana Rosenkreutze...* (viz pozn. č. 1), str. 68n.

b/ Viz např. Helia Krause-Zimmer: *Christian Rosenkreutz. Sích kreuzende Lebenswege*, Verlag am Goetheanum 2015. 7/ Viz poznámku č. 1.

11/ Viz též Rudolf Steiner: *Dos Christentum ais mystische Tatsache und die Mysterien des Altertums*, GA 8;

■ 1 “ky: *Křestanstvíjako mystická skutečnost a mystéria starověku*, loanes 1998, kapitola Zázrak s Lazarem, str. 80nn. 0/ Viz instrukční hodinu R. Steinera z Berlína 15. dubna 1908, in: *Zur Geschichte und aus den Inhalten dei ersten Abteilung der esoterischen Schule 1904-1914*, GA265, str. 405nn.

1(1/ Viz poznámku č. 1.

11/ Viz přednášku R. Steinera z Neuchátelu 28. září 1911, GA 130 (viz pozn. č. 1), str. 69nn.

12/ Viz např. přednášku z Mnichova 22. května 1907, in: *Die Theosophie des Rosenkreutzers*, GA 99, str. 11nn.

11/ Barrský dokument, GA 262 (viz pozn. č. 5), str. 26.

obrázek: